

9.3.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Tekijänoikeustoimikunnan mietintö – Ratkaisuja digiajan haasteisiin (OKM 2012:2)

Tekijänoikeustoimikunnan mietintö valmistui joulukuussa 2011 ja se luovutettiin opetus- ja kulttuuriministerille tammikuussa 2012. Mietinnössä esitettiin lainmuutoksia tv- ja lehtiarkistojen käytön edistämiseksi sekä verkossa tapahtuvaa laittonta tekijänoikeudella suojatun materiaalin levittämistä vastaan.

Tekijänoikeudella suojatun materiaalin laittoman verkkolevityksen osalta toimikunta ehdottaa säännöksiä teleoperaattoriin kohdistettavasta estomääräyksestä. Tuomioistuimelle tulisi mahdollisuus määrätä teleoperaattori estämään asiakkailtaan pääsyn sellaisille verkkosivulle, joiden pääasiallinen tarkoitus on välittää tekijänoikeudella suojattua aineistoa yleisölle ilman oikeudenhaltijan lupaa, jos sitä ei voida pitää kohtuuttomana, kun otetaan huomioon aineistoa yleisön saataviin saattavan henkilön, välittäjän tai tekijän oikeudet. Pääsy estettäisiin verkkosivuston IP- tai URL-osoitteen taikka molempien perusteella. Säännöksen tarvetta perustellaan sillä, että yhä useampi Suomen markkinoille suunnattu verkkopalvelu toimii ulkomailta käsin. Ehdotuksen tavoitteena väitetään olevan osaltaan vähentää luvattoman verkkojakelun kielteisiä vaikutuksia oikeudenhaltijoille ja kuluttajille sekä ohjata laillisten palveluiden käyttämiseen.

Perusteluissa viitataan luvattomasta verkkojakelusta oikeudenhaltijoille ja kuluttajille aiheutuviin kielteisiin vaikutuksiin. Oikeudenhaltijoille aiheutuvia haittoja analysoidaan melko perusteellisesti – joskin tuttuun tapaan yksipuoliseen aineistoon perustuen – kuluttajille aiheutuvia haittoja ei juurikaan analysoida. Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry kokee, että kuluttajien luuloteltua ja tarkemmin määrittelemätöntä etua pyritään käyttämään perusteluna todellisuudessa kuluttajien edun vastaisen lainsäädännön edistämiseksi. Tilanteessa, jossa laillisia sisältöjä ei ole saatavissa kohtuullisella hinnalla ja muutenkin kohtuullisilla ehdoilla, lakiehdotuksella pyritään suojaamaan yksipuolisesti yksinoikeuksiin perustuvan, kilpailun ulottumattomissa olevan liiketoiminnan etuja eikä tämä ole kuluttajan edun mukaista.

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry:n mietintöön liittämässä vastalauseessa todetaan tietoliikenneverkkojen olevan yhteiskunnan kannalta kriittistä infrastruktuuria ja että tietoliikenteeseen kohdistuvat pysyvät estot tulevat johtamaan teknisiin ongelmiin ja arvaamattomiin seurauksiin. Lisäksi ne uhkaavat internetin avoimuutta ja käyttäjien oikeuksia. Lisäksi todetaan, että sivuille pääsyn estäminen ei ole tehokas keino puuttua verkkopiratismiin, vaan estot olisi helppo kiertää. Kuluttajaliitto yhtyy näihin näkemyksiin.

9.3.2012

Kuluttajaliiton mielestä ainoa toimiva tapa puuttua laittomaan verkkojakeluun on tarjolla kuluttajille laillisesti heidän haluamiaan aineistoja kohtuullisella hinnalla ja muutenkin kohtuullisilla ehdoilla. Tarjottavien palvelujen tulee olla laadukkaita, helposti käytettäviä ja tarjolla maailmanlaajuisesti.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies